

На прикладі виникнення та діяльності часопису “Боян” простежується тривалий і тернистий шлях формування музичних видань Галичини!

- 1 “Боян” // Енциклопедія Українознавства: Словникова частина. – Т.І – Львів, 1993. – С.169.
2. “Боян”. – 1930. – №1.
3. Там само.
- 4 “Боян”. – 1930. – №4-5.
- 5 Історія української музики: У 6-ти томах – Т.4. – К.: Наукова думка, 1992 – С.649
- 6 Людкевич С. Огляд нашої музичної публіцистики в Галичині // Людкевич С. Дослідження, статті, рецензії. – К., 1973. – С.348.
7. “Нові шляхи”. – 1930. – №1.
- 8 Романюк М., Галушко М. Українські часописи Коломиї 1865-1994 рр. – Львів, 1996.
- 9 Рудницький А. Українська музика – Мюнхен: Дніпрова хвиля, 1963 – С.368.
10. Сольчаник А. Володимир Сольчаник (1892-1939) // Дрогобиччина – земля Івана Франка: У 4-х тт. – Т. 1. – Нью-Йорк–Париж–Сідней–Торонто. – 1973. – С.696-697.
11. Шнерх С., Довгалюк І. Сторінки життя і творчості о.С.Сапуна // Дрогобиччина – земля Івана Франка / Упорядник Шалата М.: У 4-х тт. – Т.4. – Дрогобич: Відродження, 1997. – С.568, 570, 572.
- 12 Шнерх С. Незмовкна пісня. – Львів: “Те Рус”, 2001. – С.64.

Uliana Moltchko

THE MUSIC MAGAZINE'S “BOIAN” HISTORY OF ORIGIN AND ACTIVITY

In the suggested article the history of origin and activity of the music magazine “Boian” is considered. The magazine printed in Drohobych in 1929-30. The problems of music life in the West Ukraine at the beginning of the XXth century were brightly retraced in this magazine.

Олександра Німилевич

КОМПОЗИТОР, ДИРИГЕНТ І ПЕДАГОГ БОГДАН ВАХНЯНИН

(до 120-річчя від дня народження)

Ім'я Богдана Вахнянина як педагога, композитора, диригента, музичного критика є маловідомим для широких кіл. Різностороннє обдарування Б.Вахнянина плекались в атмосфері високого патріотизму, культури, професіоналізму, адже він був племінником провідного галицького громадсько-політичного діяча другої половини XIX – початку XX ст., композитора Анатолія Вахнянина, постать якого асоціюється із заснуванням культурно-освітнього товариства “Просвіта”, хорових товариств “Торбан” і “Боян”, Вищого музичного інституту ім. М.Лисенка у Львові.

Сьогодні ще немає окремих досліджень, присвячених розкриттю життєвого шляху, творчого, виконавського та педагогічного доробку Б.Вахнянина. Коротка згадка про композитора і педагога у нарисі Я.Михальчишина [14] та біографічному словнику П.Медведика [1: 3], а також повідомлення у

ряді енциклопедичних і довідкових видань, зокрема, в Енциклопедії Українознавства [9], довідниках М.Дитиняк [7], І.Соневицького [15] та ін., дають нам змогу отримати деякі біографічні відомості про цього забутого музиканта.

Значна кількість хронікальних матеріалів у тогочасній пресі (“Діло”, “Руслан”, “Музичний вісник”, “Боян”), окремі відомості у статтях та рецензіях С.Людкевича [12], у праці Л.Ханик [16] подають інформацію про виконавську, концертну та композиторську спадщину Б.Вахнянина.

Ім’я Богдана Вахнянина знаходимо у переліку прізвищ визначних діячів музичного мистецтва, які відіграли вагомий роль у розвитку освітнього процесу і зростанні майстерності та рівня хорового товариства “Стрийський Боян”, а саме в “Історії української музики” [8] та окремих статтях, вміщених в історико-мемуарному збірнику “Стрийщина” [1; 10].

Основною джерельною базою для написання пропонованої статті стали твори Б.Вахнянина, які вийшли друком за його життя, та рукописи, що збереглися у фондах Львівської наукової бібліотеки ім. В.Стефаника НАН України, адже після 1939 року був виданий тільки один твір композитора на вірші Т.Шевченка “Садок вишневий коло хати” [11]. Цікавими є також декілька рецензій Б.Вахнянина на концертні програми хорових колективів, що публікувались у часописі “Діло” в 1910-1913 рр. [5; 6].

Отож, маючи досить фрагментарні згадки про життя і творчість Богдана Вахнянина, визріла необхідність подання якомога ціліснішого життєвого та творчого портрета, жанрової характеристики композиторського доробку, а також розкриття концертно-виконавської діяльності та значення педагогічної спадщини, що і складає основні завдання цієї статті.

На тлі розвитку західноукраїнського музичного життя початку ХХ сторіччя досить яскраво виділяється творчість Богдана Вахнянина – композитора, диригента, гімназійного учителя. Народився він 16 листопада 1883 року в Стрию. Батько митця – Іван Вахнянин – теж гімназійний учитель, був братом одного з найбільш активних суспільних, культурних та наукових діячів Галичини, видатного композитора, хорового диригента, автора першої західноукраїнської опери “Купало”, літератора, журналіста Анатолія (Наталія) Вахнянина. Іван Вахнянин входив до першого правління хору “Стрийський Боян”, разом із Є.Олесницьким (голова), В.Нижанківським (диригент, брат О.Нижанківського) та О.Бобикевичем (учитель Стрийської гімназії). Саме мистецьке родинне середовище спонукало Богдана з дитячих років до культурно-просвітницької діяльності.

Середню освіту Б.Вахнянин здобував у Стрийській гімназії. Перші свої композиції написав, будучи учнем шостого класу гімназії, а саме, обробку народної пісні “Жучок” для мішаного хору і фортепіанні етюди (“Козак” – етюд D-dur, Етюд – F-dur). Згодом композитор переїжджає до Львова, де

навчається у Вишому музичному інституті ім. М.Лисенка (клас фортепіано М.Криницької, клас теорії музики і композиції А.Вахнянина та С.Людкевича). Впродовж навчання Б.Вахнянин інтенсивно творчо працює, особливо в жанрах хорової та фортепіанної музики. Його твори включались до програм різноманітних хорових колективів. Навесні 1906 року (3 квітня та 3 травня) дав свої перші концерти з досить великим успіхом хор “Бандурист”, де у програмі, поряд з композиціями С.Людкевича, виступом кобзаря Г.Хоткевича, прозвучав і “Хор запорожців” Б.Вахнянина. а в концерті пам’яті Т.Шевченка (5.03.1908 р.) хор “Бандурист” виконав твір Б.Вахнянина “Три дороги” [16, с.40].

Після закінчення Вищого музичного інституту ім. М.Лисенка у 1909 році композитор розпочинає педагогічну роботу в Українській академічній гімназії у Львові (1910-1912) як викладач української і польської мов, співу та музики. У цей час хорові композиції Б.Вахнянина на слова Т.Шевченка часто залучались до програм традиційних щорічних вечорів пам’яті поета, зокрема у Шевченківському концерті 10 березня 1910 р. прозвучав твір “Гей на бій” у виконанні хору “Бандурист”. В цьому концерті виступила і сестра композитора, Ольга Вахнянин, яка виконала солоспів М.Лисенка “Розвійтеся з вітром” та створила, за словами С.Людкевича, “особливо добре вражіння” [12, с.436].

У 1912 році Б.Вахнянин переїжджає до Перемишля і там стає викладачем української чоловічої гімназії, диригентом гімназійного хору, а також учителем співу в учительській семінарії. Від часу заснування Вищого музичного інституту ім. М.Лисенка в Перемишлі (1924) до 1926 року Б.Вахнянин був його першим директором, де викладав історію музики та гармонію. У 1924-1925 рр. він стає диригентом “Перемишльського Бояна”, з яким бере участь у вечорах, концертах, присвячених Т.Шевченкові, М.Шашкевичу, І.Франкові, Г.Цеглинському. В репертуарі хору – твори М.Лисенка, М.Вербицького, С.Людкевича, Ф.Колесси. Д.Січинського, а також його власні композиції. “Саме з гімназійних літ, з років навчання в Музичному інституті пам’ятаю Б.Вахнянина, високого брюнета, завжди охайно одягненого, з іронічною іскринкою в очах, серйозного і товариського, галантного”, – так згадує композитора Я.Михальчишин, випускник Вищого музичного інституту ім. М.Лисенка в Перемишлі, педагог-економіст, серце якого віддане українській музиці і пісні [14, с.198].

Рідне місто Стрий завжди вабило композитора красою природи, розташуванням у передгір’ї Карпат. У 1926 році Б.Вахнянин переїхав з Перемишля до Стрия, влаштувався на посаді учителя гімназії та став диригентом стрийського “Бояна”, який був для нього своєрідною творчою лабораторією. В цей час зростає професійний рівень і поживляється діяльність товариства “Боян”, яке після смерті основного керівника О.Нижанківського

втратило свою активність. Хор виступає з ювілейними концертами в Стрию та сусідніх містах.

У 1929 році Б.Вахнянин переїхав до Львова, де активно і плідно включився у музично-громадську діяльність міста, працював в Українській академічній гімназії (до 1932 р.), а з 4.11.1929 року хор “Бандурист” розпочав свої проби під диригентством проф. Б.Вахнянина [17]. Цікаво те, що Б.Вахнянин сам любив співати, і його часто запрошували хорові колективи для виконання сольних партій у тих чи інших творах. Так, на Шевченківському концерті в 1906 році Б.Вахнянин як соліст “Львівського Бояну” виступив разом із С.Крушельницькою та М.Волошиним. Варто згадати, що 18 березня 1930 року в Перемишлі відбувся Шевченківський концерт за участю перемишльського “Бояна”, відомої співачки І.Синенької-Іваницької та соліста хору Б.Вахнянина, рецензія на який з’явилася у журналі “Боян”: “Хор перемиський “Боян” виконав під проводом диригента п. Кліша-Ревуцького “Ой чого ти почорніло”, Людкевича “Косаря” і Барвінського “Заповіт” (із фортепіано на 4 руки). Виконання цього доволі трудного твору – признати треба, було – поминувши трохи заповільні темпа – доволі вдатне. Басове сольо “Заповіту” виконав інтелігентно п. Вахнянин Б. Дострій фортеп’яновий спочивав в певних руках п. О.Ціпановської і п. Витвицького” [18, с.42]. У квітні 1930 року Українська Державна гімназія у Львові святкувала дні пам’яті Т.Шевченка. Програма цього свята була різноманітна і багата. Мішані хори в супроводі симфонічного оркестру виконали під проводом проф. Б.Вахнянина “Заповіт” К.Стеценка, народні пісні Ф.Колесси та “У перетику ходила” Б.Вахнянина [19].

С.Людкевич, ставлячи Б. Вахнянина в ряд “доморошених” музичних діячів, водночас визнавав професіоналізм у його композиторській творчості. Аналізуючи чоловічий хор “Гей на бій” на слова Х.Алчевської, С.Людкевич писав: “Хор Б. Вахнянина повний питомого йому темпераменту, доброї гармонічної роботи, хоч ритмічно трохи однастайний, закінченням дивно фрапуючий (вражаючий – О.Н.) (у G-dur на медіанті b), взорований трохи у фактурі й характері на німецьких регенсбургерах” (німецький “Регенсбургер” – збірник легких чоловічих хорів гармонічної фактури, в стилі німецьких народних пісень, які виконував і видавав чоловічий хор з міста Регенсбург – О.Н.) [12, с.436].

В 30-х роках ХХ сторіччя композитор жив, працював і творив у Львові, де і помер 18 січня 1940 року. Похований Б.Вахнянин на Личаківському цвинтарі у Львові поруч з могилою композитора Анатолія Вахнянина.

Б.Вахнянин є автором багатьох хорових творів на слова Т.Шевченка: “Дума” з “Невольника” для мішаного хору, з присвятою А.Вахнянинові (1905), “У перетику ходила”, “Садок вишневий” для мішаного хору, “Заповіт” для дитячого хору, “Хор запорожців” з музичної картини “Гайдамаки”, дума “У

неділю рано-вранці” для мішаного хору з фортепіано. Його хорова творчість представлена такими композиціями для мішаних, чоловічих хорів, як “Гей на бій” сл. Х.Алчевської, “Хор бурлаків” на слова Я.Щоголіва, “Червоний бенкет”, “Пісня життя” на слова Н.Німентовської, “Рвіть усі хрести з землі”, “Три дороги” для чоловічого хору до слів П.Кузьменка та ін. Працюючи як диригент з хоровими колективами та оркестрами, Б. Вахнянин створив музичні картини “Титар” для чоловічого та мішаного хорів, соліста й оркестру, “Лебедина” для мішаного хору у супроводі симфонічного оркестру на слова Т. Шевченка, дві оперети – “Попелюшка” та “Орися” на власне лібрето, а також “Український вертел” (1933) на слова У.Кравченка, музику до народної драми в 5-ти діях “Ой не ходи, Грищо”, релігійно-патріотичну ораторію “Буря на морі” для двох чоловічих хорів і одного жіночого з оркестром або 2-х фортепіано, слова І.Манджури. Ця ораторія отримала високу оцінку С.Людкевича, який писав: “Композиція ся, як і інші більші твори відомого композитора, виявляє всі сильні й слабкі сторони його музи: з одного боку – свіжість і оригінальність помислів і інвенції, навіть моменти буйного розмаху до орлиного лету, з другого ж боку – недостачу поглиблення і вироблення в технічному переведенні, особливо ж у гармонічному і модуляційному плані... З тим усім, однак, його “ораторія” надто ясна в задумі, прозора в будові, надто свіжа і співна у вокальній частині...” [12, с.469]. Всі ці твори публікувалися у музичному видавництві “Просвіта” у Львові та видавництвах “Торбан” і “Львівський Боян”.

Численні солоспіви композитора (“Сирітка”, “Соловейко”, “В мене серце до любові”, “Ляля”, “Молитва”, “Над колискою”, “Ридали всі струни”, “Як тихо, глухо” та ін.) на слова Т.Шевченка, П.Грабовського, В.Кулика, С.Чарнецького, В.Масляка, були в репертуарі співачок Ольги Дмитраш, Івонни Синенької-Іваницької, Марії Сабат-Свірської.

Наступна сторінка творчості Б.Вахнянина – фортепіанні композиції: “Думка і Козачок” – етюд D-dur, Етюд F-dur, “Козак” c-moll. “Думка і Коломийки”, “Веснівка” – твори віртуозного характеру, з гомофонно- гармонічним типом викладу, фактура насичена фігурами октавної та дрібної техніки, арпеджіо, акордовими каскадами; “Marche funebre” d-moll – вирізняється триплановим фактурним викладом, темпом Adagio, насиченістю мелізмами.

Малознаними і рідковиконуваними сьогодні є колядки і щедрівки для фортепіано в опрацюванні Б.Вахнянина, які були створені в 1933 році у Львові для збагачення фортепіанного педагогічного репертуару. Цей альбом складається з двох частин: “Бог предвічний” (Чемним дітям зладив на Ялинку Вуйко Богдан) – 20 колядок з текстами та “На щедрій вечір” (Чемним дітям зладив Вуйко Богдан) – 16 щедрівок за К.Стеценком. Кожна колядка і щедрівка характерна дбайливим і точним поданням динаміки, аплікатури, штрихів, а

проставляючи темпи, автор використовує позначення українською та італійською мовами. Завдання цього збірничка Б.Вахнянин вбачав у піднятті цілого пласта української культури, а саме – церковних коляд і щедрівок, популяризації їх широкими колами виконавців, у вихованні на цьому багатому матеріалі початкуючих музикантів. Збірки коляд і щедрівок Б.Вахнянина повинні стати доброю підмогою вчителям музики в процесі залучення дітей до релігійних свят, зокрема Різдва, під час якого великою популярністю користується обряд вертепного дійства з вірою, добром, веселістю та радістю. Фортепіанний супровід коляд і щедрівок доступний, сприятиме розвитку музичних здібностей дітей та глибшому вивченню цього пласта календарно-обрядового фольклору в школі.

Пісні, створені спеціально для дітей, несуть в собі ознаки, що характеризують специфіку дитячої творчості: ширість, емоційність, тяжіння до гри, таємничість і загадковість. Завдяки наявності у пісні поетичного слова, вона набагато більше, ніж будь-який інший жанр, звернена безпосередньо до емоційного світу дітей, їх почуттів, а через них і до свідомості, що виявляє значний вплив на формування морально-естетичних якостей школярів. Розуміючи це, прагнучи збагатити дитячий пісенний репертуар, Б.Вахнянин впродовж цілого життя плідно працював над створенням співаників для мішаних, чоловічих та особливо дитячих хорів, куди ввійшли народні, стрілецькі пісні, власні твори. “На Шевченкові роковини” – перший такий збірник Б.Вахнянина для дитячого хору, що вийшов у видавництві “Світ дитини” у Львові 1914 року до 100-ліття від дня народження поета [2]. Тут представлені (в аранжуванні Б.Вахнянина) твори на слова Т.Шевченка з музикою: К.Стеценка “Заповіт”, Я.Степового “Діброва”, Б.Ступницького “Світе ясний, світе тихий”, Б.Вахнянина “Садок вишневий”, М.Гайворонського “Учітеся”, а також твір “Там на горі за Дніпром” до слів П.Тичини з музикою П.Синиці, “Діточа присяга” до слів Ю.Шкрумеляка та “Кантата в честь Шевченка” на вірші М.Явного з музикою Б.Вахнянина, які подані у 2,3, 4-голосному викладі, що дає змогу використовувати їх для різних вікових груп та дітей з різною музичною підготовкою. До збірки входить 13 хорових композицій.

У 1936 році у видавництві “Рідна школа” вийшов співаник з руховими іграми для дітей, дитячих садків та вселюдних шкіл у двох частинах “Дітвора співає, в садочку гуляє” на вірші Василя Щурата [20]. До цього видання увійшло 24 твори в одноголосному викладі. Як написав у вступній статті до співаника В.Щурат: “Наш співаничок – це перша в нас, може, припізнена лещо спроба допомогти вихованню в дитячому садкові. Доси таких співаничків у нас, на жаль, не було” [20]. Хоч у 1869 році буковинський поет Ю.Федькович склав “Співаник для господарських діточок”, який був виданий у Відні, а в 1876 році у Києві з’явився збірничок дитячих пісеньок “Дітські

пісні, казки і загадки”, все ж ці збірки були призначені для шкільного дитячого віку. “В нашому збірникові, – пише В.Щурат, – не бралось ані готових мелодій, ані текстів для перекладу, за винятком кількох мотивів українського походження... Мелодії до тих текстів зложив проф. Б.Вахнянин. Він і декорував їх відповідними дитячими рухами і грами” [20]. Велике значення цього співаника полягає в тому, що він є першим посібником такого роду для дошкільного музичного виховання. В сучасних умовах у навчанні шестилітніх першокласників важлива роль відводиться ігровим прийомам, змінам ситуацій, чергуванню слухових і моторно-рухових дій, використанню наочності, поєднанню живого виконання музики з аудіозаписом. Тому використання в навчальних програмах першокласників співаника “Дітвора співає, в садочку гуляє” Б.Вахнянина, що вимагає виконання пісень з ігровими рухами, сприятиме формуванню їх досвіду спілкування з музикою та надаватиме змогу учням передати своє ставлення до музичного мистецтва.

“Альбом стрілецьких пісень” в аранжуванні Б.Вахнянина був виданий Музичною бібліотекою “Нашого прапору” у Львові в 1937 році [3]. До збірника увійшло 60 стрілецьких пісень в 4-голосному викладі, кожна з яких подана в трьох варіантах для різних складів хорів (мішаного, чоловічого, дитячого). Дуже детально автор проставляє динаміку, штрихи, темпи, фразування. Пісні укладені в алфавітному порядку. Подання однієї і тієї ж пісні для різних складів хорових колективів, зокрема і дитячих, сприяло широкій популяризації цього високохудожнього пласта музичної культури, а також плеканню почуття патріотизму, гордості за героїчне минуле свого народу. Серед цих творів подано народні пісні, твори Лева Лепкого, Романа Купчинського, Михайла Гайворонського.

24 пісні на вірші В.Щурата з власною музикою Б.Вахнянина увійшли до співаника для молоді “Гей же разом!”, який вийшов у видавництві товариства “Просвіта” в 1938 році у Львові [4]. Всі ці співаники були спрямовані на виховання у молодого покоління почуття патріотизму та любові до рідного краю, знайомства їх із перлинами українського фольклору.

У 1938 році у Львові вийшов ще один співаник Б.Вахнянина з руховими вправами для дітей на слова В.Щурата “Закувала зозуленька”, а в 1939 був опублікований співаник “Танцювала риба з раком”.

Б.Вахнянин досить часто виступав у львівській пресі, зокрема в часописі “Діло” із рецензіями на концертні заходи та на виступи хорових колективів з аналізом майстерності того чи іншого хору і порадами щодо покращення ситуації в музичному середовищі Галичини кінця ХІХ – початку ХХ ст. Прикладом такої публікації є виступ з приводу спільного концерту “Львівського Бояна” та хору читальні Жовківського передмістя Львова, що був даний

в день відкриття читальні: "... хор читальні виконав "Заповіт" М.Вербицького. Видна була величезна праця диригента. Бо ж який труд треба вложити, щоб вивчити і порядно заспівати таку велику річ людям, які не знають ні одної ноти. Тому добре б було заложити школу, де б вчили нот і поезії всіх бажаючих диригентів та співаків. Яка користь була б в виконанні різних великих творів" [5]. Найкраще, зі слів автора, виступав хор "Львівський Боян", виконавши під управою М.Волошина "Молитву" ("Кавказ" II ч.) С.Людкевича. А от хор "Бандурист" презентував себе не зовсім добре, співаючи "Лемківські співанки" Ф.Колесси через брак добрих співаків. Тут простежується фаховий аналіз виступів, а також розкриваються причини недостатнього виконання деяких творів. Автор закликає до організації шкіл для вивчення нотної грамоти та теорії музики, що могло б відіграти позитивну роль в піднятті хорової справи.

Отож, дана праця – це спроба якнайповніше охопити та подати життєвий і творчий шлях митця на підставі опублікованих і архівних матеріалів. Сьогодні, заради історичної справедливості, Б.Вахнянин повинен заслужено зайняти належну йому позицію в літописі української музичної культури. Адже спадщина композитора майже не введена в науковий обіг та невідома не тільки широкому загалу, а й часто залишається поза увагою фахівців, а його співаники, які відіграли велику роль у минулому, повинні бути перевидані та служити і сьогодні вихованню талановитого молодого покоління в дусі патріотизму, добра, любові до української музичної культури.

Творчість Б.Вахнянина вимагає глибших досліджень і ширшого впровадження до концертних та навчальних програм. Його твори, близькі нам і зрозумілі, будуть завжди хвилювати наші серця, бо всі вони сприяли розвитку та збагаченню рідного музичного мистецтва.

1. Боднарук І. Роля вчителя в розвитку вчителя // Стрийщина: Історико-мемуарний збірник: У 3-х ч. – Нью-Йорк, 1990-1993. – Т.І – С 362.
2. Вахнянин Б. На Шевченкові роковини. – Львів: Світ дитини, 1914.
3. Вахнянин Б. Альбом стрілецьких пісень. – Львів, 1937.
4. Вахнянин Б. "Гей же разом!" Співанки для молоді – Львів: Просвіта, 1938
5. Вахнянин Б. Концерт "Львівського Бояна" // Діло. – 1910. – 12 квітня
6. Вахнянин Б. Шевченкове свято у Львові // Діло. – 1913. – №60.
7. Дитиняк М. Українські композитори (бібліографічний довідник) – Канада, 1986.
8. Історія української музики – К., 1990 – Т.3. – С 331.
9. Енциклопедія Українознавства. – Париж – Нью-Йорк: Молоде життя, 1955 – Т.І – С.218
10. Залізняк О. У місті Стрию при кінці минулого століття; Кравців М. Вклад Стрийщини в розвиток української музики // Стрийщина. Історико-мемуарний збірник: У 3-х ч. – Нью-Йорк, 1990-1993. – Т. II. – С 435, 253.
11. Касперт А. Шевченко і музика. – К.: Мистецтво, 1964. – №202, 203
12. Людкевич С. З концертної залі Концерт в честь Т.Шевченка // Людкевич С. Дослідження, статті, рецензії, виступи / Упорядкування З Штундср. – Т.2. – Львів: Дивосвіт, 2000. – С 436-469.

13. Медведик П. Діячі української музичної культури (Матеріали до біо-бібліографічного словника) // Записки НТШ. – Том CCXXVI: Праці Музикознавчої комісії. – Львів. 1993. – С. 386-387.
14. Михальчишин Я. З музикою крізь життя / Упорядник Л. Мелех-Яросевич. – Львів: Каменяр, 1992. – С. 198-199.
15. Sonevyts'kyi I., Palidvor-Sonevyts'ka N. Dictionary of Ukrainian composers. – Lviv, 1997. – P.294-295.
16. Ханік Л. Історія хорового товариства “Боян” – Львів. 1999.
17. Хроніка // Боян. – 1929. – № 7. – С. 77.
18. Хроніка // Боян. – 1930. – № 3. – С. 42.
19. Хроніка // Боян. – 1930. – № 4-5. – С. 6-7.
20. Щурат В. Про дитячі пісеньки // Співаник “Дітвора співає, в садочку гуляє” / Упорядкування Б. Вахнянина, В. Щурата. – Т. 1, 2. – Львів: Рідна школа, 1936.

Olexandra Nimylovytch

VERSATILITY OF THE COMPOSER'S, CONDUCTOR'S AND TEACHER'S TALENT

(to the 120th anniversary of Bohdan Vakhnianyn's birthday)

The article retraces Bohdan Vakhnianyn's course of life and creation as a little known Ukrainian composer. It presents B. Vakhnianyn's activity as a conductor of the “Boian” choirs in Peremyshi and Stryi and the choir group “Bandoryst” (“Bandore player”) in Lviv, as the first director of Lysenko Music Institute in Peremyshi. His pedagogical legacy is characterized in this article too.

Зоряна Валіхновська

ЦЕРКОВНО-СПІВОЧА ШКОЛА У СТАНІСЛАВОВІ ТА ЇЇ ФУНДАТОР ІГНАТІЙ ПОЛОТНЮК

До майже незнаних сторінок і постатей музичної історії Івано-Франківська останніх десятиліть XIX ст. (тоді Станіславова) належить місцева церковно-співоча школа, яка готувала професійні кадри для парафій усієї єпархії, та її засновник і керівник диякон катедри і регент Ігнатій Полотнюк. З навчальною метою він видав посібник церковного співу (1902). Першим у Галичині та й в усій Україні зорганізував церковних співців у своєрідну професійну спілку та розпочав видавати її орган – газету “Дяківський глас”. Завдяки його праці справа церковного співу почала швидко покращуватися, а керований І. Полотнюком церковний хор при Станіславівській катедрі швидко став одним з найкращих у Галичині.

Та його діяльність майже не вивчена. Він згадується лише у праці Мирона Черепанина [XXX, с.95] та дещо ширше, у зв'язку з виданням “Дяківського гласу”, у статті Лесі Мороз [XXX, с.313-316].

Матеріалом для написання статті послужили хронікальні матеріали, єпархіяльні декрети та церковні ухвали, що їх регулярно публікував “Вісник